

JIYA LAL MITTAL DAV PUBLIC SCHOOL

GRADE – III

SA-I (Sept, 2015)

SUBJECT – PUNJABI

TIME: 3hrs

MM: 90

- ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- ਲਿਖਾਈ ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਭਾਗ - ਓ (ਅਣਡਿੱਠੇ ਪੈਰੇ)

1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ । ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਸੰਤੂ ਸੀ । ਉਹ ਭੇਡਾਂ-ਬੱਕਰੀਆਂ ਚਰਾਉਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ । ਉਹ ਰੋਜ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਵੇਰੇ ਭੇਡਾਂ-ਬੱਕਰੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦਾ । ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ ਸਰਾਰਤ ਸੁੱਤੀ । ਉਸਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਲਾ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ “ਸ਼ੇਰ ਆਇਆ , ਸ਼ੇਰ ਆਇਆ ”। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਲਾਠੀਆਂ ਤੇ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਤੂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ1: ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਨਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ2: ਮੁੰਡਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੀ ਚਰਾਉਣ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ3: ਮੁੰਡਾ ਘਰ ਵਾਪਸ ਕਦੋਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ4: ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕੀ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ5: ਲੋਕ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ?

(5×2=10)

2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:

ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਗਰਮੀ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਪੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਵਾਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ । ਰਾਤ ਨੂੰ ਘਰ ਆਇਆ । ਉਹ ਬਹੁਤ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ

ਸੀ । ਉਹ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਲੇਟ ਗਿਆ । ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਵਗ ਰਹੀ ਸੀ । ਉਸਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ । ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਸੱਪ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ । ਚਿੜੀ ਨੇ ਸੱਪ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਚੀਂ-ਚੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ।

- (ੳ) ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਕੀ ਸੀ ?
 (ਅ) ਪੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੌਣ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ?
 (ੲ) ਕਿਸਾਨ ਕਿੱਥੇ ਲੇਟ ਗਿਆ ?
 (ਸ) ਰੁੱਖ ਉੱਤੇ ਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ?
 (ਹ) ਸੱਪ ਵੇਖ ਕੇ ਕੌਣ ਚੀਂ-ਚੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ? (5×2=10)

ਭਾਗ - ਅ

- 3) ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਰੋ । (10)
 ਲੇਖ - ਘੋੜਾ
 ਜਾਂ
 ਕਹਾਣੀ - ਪਿਆਸਾ ਕਾਂ
- 4) ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ। (10)
- 5) 'ਮੋਰ' ਬਾਰੇ ਪੰਜ ਵਾਕ ਲਿਖੋ । (5)
 ਜਾਂ
 ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਪੰਜ ਵਾਕ ਲਿਖੋ ।

ਭਾਗ - ਬ (ਵਿਆਕਰਨ)

- 6) ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ : (5)
 (ੳ) ਬੱਚਾ ਮਾਂ ਬੋਲੀ _____ ਤੋਂ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ । (ਸਕੂਲ / ਮਾਂ)
 (ਅ) ਵਿਆਕਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ _____ ਕਰਦਾ ਹੈ । (ਅਸ਼ਧ / ਸ਼ੁੱਧ)
 (ੲ) ਓ, ਅ, ਏ _____ ਅੱਖਰ ਹਨ । (ਸਵਰ / ਵਿਅੰਜਨ)
 (ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ _____ ਲਗਾਖਰ ਹਨ । (ਦੋ / ਤਿੰਨ)

(ਹ) ਸਾਡੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ _____ ਹੈ। (ਹਿੰਦੀ / ਪੰਜਾਬੀ)

- 7) ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ : (3)

1) ਦਾਦਾ 2) ਕੁੱਤਾ 3) ਰਾਜਕੁਮਾਰ

- 8) ਵਚਨ ਬਦਲੋ : (4)

1) ਸ਼ੇਰ 2) ਪਰੀ 3) ਦੇਸ਼ 4) ਰਾਜਾ

- 9) ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ : (3)

1) ਅਮੀਰ 2) ਦਿਨ 3) ਠੀਕ

- 10) ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਕਿਸਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ ? (5)

ਭਾਗ - ਸ

- 11) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ :- (3)

1) ਰੋਲਾ 2) ਰੁੱਸੇ 3) ਲਾਲਚ

- 12) ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ : (3)

(ੳ) ਜੰਗਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ _____ ਵਗਦੀ ਸੀ ।

(ਅ) ਮੱਖੀ _____ ਤੇ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ।

(ੲ) ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ _____ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ।

13) ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ :- (4×1=4)

- (ੳ) ਸ਼ੇਰ ਕਿਹੌ ਜਿਹਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ?
- (ਅ) ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕੀ ਵਿਛਾਇਆ ਸੀ ?
- (ੲ) ਤਿਤਲੀ ਕਿਸਦੀ ਰਾਣੀ ਹੈ ?
- (ਸ) ਹੌਲੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ?

14) ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :- (5)

- (ੳ) ਸਾਨੂੰ ਮੱਖੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੀ-ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

15) ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ । (5)

- (ੳ) ਤਾੜਨਾ (ਅ) ਤਿਉੜੀ
- (ੲ) ਸੁਵਾਸ (ਸ) ਅਸੂਲ
- (ਹ) ਮੁੜਨਾ

16) 'ਝੂਠ ਦਾ ਫੱਲ' ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ । (5)